

og det bestod navnlig til 1814, ligesom der dog ogsaa efter den Tid endnu have været adskillige Indskrænkninger, — saa, naar en Jøde lod sig døbe, bortfaldt disse Indskrænkninger; naar han blev Kristen, saa ophørte disse Indskrænkninger i den fulde Nydelse af borgerlige Rettigheder, der før havde fundet Sted; men netop det, at han i det Dieblit, han frasagde sig den mosaiske Troesbekjendelse, tillige blev befriet fra de Baand, som hvilede paa hans borgerlige Rettsstilling, netop det, troer jeg, er Beviis for, at Indskrænkningerne vare begrundede og ene begrundede deri, at han var mosaisk Troesbekjender, og ikke deri, at han henhørte til de Folk, man kalder Jøder; thi, fordi en Mand vedtager at bekjende sig til den kristne Religion, derfor opgiver han ikke sin Herkomst, derfor ophører han ikke at nedstamme fra jødiske Forældre, derfor kan han ikke forandre sit Bystognum, derfor forandrer han ikke sin tidligere førte Wandel og Leveviis. Anvende vi nu det samme paa fremmede Jøder, saa stiller Sagen sig netop paa selvsamme Maade under de nuværende Forhold. Den ærede Cultusminister fortalte forleden, under Thingets Bifald, at en fremmed, jeg troer en indvandret Holstener, her var gaaet over til Jødedommen; naar nu det omvendte Forhold fandt Sted, og der kom en fremmed Jøde herind, som lod sig døbe i de første 14 Dage, han var her, saa behøvede han ikke at løse noget Leidebrev, saa gjaldt ingen Indskrænkninger for ham i Henseende til hans Ophold her, men Marsagen, hvorfor disse Indskrænkninger vilde falde bort, var netop den, at han havde ladet sig døbe, at han havde ophørt at være mosaisk Troesbekjender. Jeg troer, at dette foreliggende Forhold tilstrækkeligt oplyser, at Indskrænkningerne for Jødernes Afgang her til Landet netop er begrundet i, at de henhøre til den mosaiske Religion, og da der nu staaer i Grundlovens § 84: at „Ingen kan, paa Grund af sin Troesbekjendelse, berøves Afgang til den fulde Nydelse af borgerlige og politiske Rettigheder“, saa mener jeg, at deri er udtalt, at det alene er Troesbekjendelsen, som skal afgjøre, hvorvidt Noget kan

udelukkes fra Afgang hertil, og jeg troer, at det med fuld Frie er bemærket igaar, at det er Troesbekjendelsen, som er det afgjørende og ikke Nationaliteten; thi Troesbekjendelsen er ikke det, som ialtsald ene udgjør Nationaliteten. Jeg erkjender tilfulde, at det ikke er nogen vigtig Sag, om det foreliggende Lovudkast bliver antaget eller ikke, og jeg er fuldkommen enig med min ærede Sidemand tilvenstre (Wilken) i, at det heller ikke har nogen stor Betydning for Fremtiden, da vi ikke ere Herrer over Fremtiden; men jeg troer alligevel, at vi ere Herrer over Dieblittet, og jeg troer derfor, at det nok er vor Opgave nu at sige, hvad der skal forstaaes ved Grundloven, eller hvad der ikke skal lægges ind i den, og derfor mener jeg, at da nu Udcastet eengang er kommet frem, saa har det vel nogen Betydning, paa hvad Maade det bliver afgjort her. Jeg, i Forbindelse med Rigsdagsmanden for Sorø Amts 5te Distrikt (Frølund) vi have derfor tilladt os at stille et Amendement, som gaaer ud paa, at det skulde udtales, dersom Loven skulde udfaa, at det er en Fortolkning af Grundloven, og at det allerede har ligget i Grundloven, at Jøderne havde denne Afgang til Niget. Jeg har troet, at det muligviis kunde forene de modstaaende Ansuelser. Jeg for min Part har derved opgivet, at Grundloven skal komme umiddelbart til Anvendelse i den angivne Henseende, og jeg har tillige derved opgivet den Hovedbetænkelse; som jeg havde imod det forelagte Lovudkast fra først af, den nemlig, at dette Lovudkast, naar det blev til Lov, da kunde ophæves igjen ved en simpel Rigsdagsbeslutning. Paa den anden Side, saa har jeg vel holdt fast paa, at det skulde erkjendes i Loven, allerede at være udtalt i Grundloven, at fremmede Jøder vare berettigede til at komme herind i Landet, uden at være undergivne andre Indskrænkninger, end andre Fremmede ogsaa ere undergivne, og jeg har troet, at det ikke vilde finde megen Modstand fra den modsatte Side, om dette kommer til at staae der eller ikke, da det dog kun var for en Tydeligheds Skyld.